

II. Erdélyi Mesterségek Ünnepe

Mesteremberek és népi gyermekjátékok a várudvaron

Fotó: Bereczki Sándor

Szeptember 21–22-én a marosvásárhelyi várban második alkalommal tartják meg az Erdélyi Mesterségek Ünnepét, ahol mintegy száz kézműves mutatja be munkásságát, illetve élőszavas mesemondás, koncertek, kézműves-foglalkozások és kiállítás is várja majd a családok apraját-nagyját. Az idei tematika a játék köré épül, így a legkisebbeknek lehetőségük adódik majd megismerkedni a hagyományos népi játékokkal, valamint az egyes mesterségek munkafázisaival is – hangzott el csütörtökön a főszervező, az Erdélyi Hagyományok Háza székhelyén tartott sajtótájékoztatón.

Menyhárt Borbála

A Magyarországon csaknem négy évtizedes múltú visszatekintő Mesterségek Ünnepe alapján megálmodott és hagyományteremtő céllal megszervezett Erdélyi Mesterségek Ünnepén tavaly szeptemberben Marosvásárhelyen mintegy negyven hagyományörző szervezet, közel 120 kézműves és megannyi program varázsolta népi játszótérre a marosvásárhelyi várat. Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány, az Erdélyi Kézműves Egyesületek Szövetsége, valamint a magyarországi Népművészeti Egyesületek Szövetsége idén szeptember 21–22-én szervezi meg ismét Marosvásárhelyen a rendezvényt, amely lehetőséget nyújt megismerni a térség hagyományos mesterségeit és kultúráját olyan

(Folytatás a 2. oldalon)

Ma

Lassan halad a hídjavítás

Még két hónapja van a szerződés szerint a kivitelezőnek a nyáradszentlászlói híd felújítására, de a jelenlegi ütemben aligha készül el vele.

2.

Lessünk be az Epreskertbe

A készítés, hogy belessen a vasrácscos kerítésen át a hatalmas lombok alatt összegyűlt fura szobornépes-ségre, mindenkiben megvan, aki végigmegy a budapesti Szondi utcán, és észreveszi a dús növényzet között a titokzatos „idegeneket”.

3.

Dívák és ikonok a Magyar Zene Házában

A Magyar Zene Háza a Városligetben önmagában is ellenállhatatlanul vonzza az embert, fényei, színei, rendhagyó építészeti megoldásai elkápráztatóak, de mindig kínál valamilyen kivételes eseményt, rendezvényt is, ami be is csalja üvegfalai közé az arra csellengőket.

4.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

50% kedvezmény nyugdíjasok részére
augusztus 31-ig

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

PÁRKAPCSOLATI VÁLSÁG

JÚNIUS

29., szombat

A Nap kel
5 óra 33 perckor,
lenyugszik
21 óra 19 perckor.
Az év 181. napja,
hátravan 185 nap.

Isten éltesse!

Ma PÉTER és PÁL, holnap PÁL napja.
PÁL: latin eredetű; jelentése: kicsi, kis termetű férfi.

Mesteremberek és népi gyermekjátékok a várudvaron

(Folytatás az 1. oldalról)

programok révén, mint mesterségbemutatók, kézművesműhelyek, szakmai előadások, néptáncbemutatók, valamint népzenei koncertek.

Az idei rendezvény kiemelt tematikája a játék, a programok révén a gyerekeknek lehetőségük adódik megismerni és kipróbálni a hagyományos népi játékokat, bepillantani azok elkészítési folyamatába. A szervezők ugyanakkor játékkészítésre buzdítják a mestereket; hazai és határon túli, 16 éven felüli hagyományörző népi kézművesek, játékkészítők pályamunkáit várják, olyan játékokat, amelyekkel felnőtt és gyerek szívesen játszana. A beérkező munkákból kiállítás készül majd, amit a rendezvény ideje alatt meg lehet tekinteni. Emellett a kétnapos rendezvényen vendégül látják a Székely Nemzeti Múzeum néprajzi részlegének gyermekjáték-kiállítását, valamint a révkomáromi festő asztalosok templomi munkáit bemutató Mosolygó mákvirágok, illatos tulipán című tárlatot is. Az Erdélyi Mesterségek Ünnepén a hagyományos kézművesmesterségké és a mestereké lesz a főszerep, mintegy száz mesterembert várnak – a legfiatalabb kézműves alig 12 éves, a legidősebb pedig a nyolcvanas éveiben jár –, ugyanakkor számos izgalmas program teszi színessé a két nap kínálatát, a legkisebbeket előszavas mesemondás, gyerektánc, kézműves-foglalkozások várják, de jelen lesz az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház is bábelőadással és bábkészítő műhelylyel. A felnőtteket szakmai és népzenei előadásokkal, illetve táncszízzel várják a szervezők, illetve több nép-

zenei koncerttel is jó hangulatot teremtenek, többek között fellépnek a Tükrös, a Folker együttesek, Ferenczi György és a Rackajam. A rendezvényt a Háromszék Táncegyüttes Lúdas Matyi című előadása zárja.

Kelemen László, az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány elnöke elmondta: a céljuk életben tartani és átörökíteni a következő nemzedékek számára azt a sokszínű, közös kultúrkincset, amit az Erdélyben együtt élő nemzetiségek birtokolnak. Ezt a sokszínűséget igyekszik bemutatni a rendezvény egy olyan világban, amikor a hagyományos erdélyi mesterségek ugyanúgy kiveszőfélben vannak, mint a folklór.

Kolozsi Ildikó, a tavaly létrejött Erdélyi Kézműves Egyesületek Szövetségének elnöke szerint fontos, hogy hagyományainkat átadjuk a gyerekeinknek, a fiataloknak, ezért jött létre a Mesterségek Ünnepé.

– Úgy van kitalálva a program, hogy minden sátor mellett, ahol a termékeiket kiállítják és árulják a kézművesek, lesz egy nyitott műhely, ahol a mesteremberek bemutatják a szakmájukat, azt, hogy miként készülnek a portékáik. Lehet majd találkozni fazekasokkal, zománcosokkal, üvegfüjőkkel, szövőkkel, ezeket a folyamatokat ki is lehet majd próbálni, és mindenki hazaviheti, amit elkészít – ismertette dióhéjban a kínálatot Kolozsi Ildikó.

A rendezvény egyik partnere a nagyszebeni Astra múzeum, amely Románia legjelentősebb néprajzi múzeuma és Európa legnagyobb szabadtéri múzeuma. A tíz kilométeres gyalogösvények a parasztházak, kéz-

művesműhelyek, magtárak, víz- és szélmalom között vezetnek végig, az eredeti állapotban megőrzött terek pedig az egyszerű vidéki életről mesélnek. **Dr. Karla Roșca**, a múzeum kiállításokért felelős vezetője elmondta, idén februárban az Astra múzeum együttműködési megállapodást kötött az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvánnyal az erdélyi kulturális örökség népszerűsítése végett közös események által. Ennek jegyében a szeptemberi kétnapos rendezvényen jelen lesznek olyan kézművesekkel, akik agyagból, textiltől, gyapjúból, illetve fából készítenek játékokat. Úgy vélik ugyanis, hogy egy olyan világban, ahol a különféle, tömeggyártásban készült szerkezetek uralkodnak a gyerekek játékát, nagy szükség van a hagyományos játékok népszerűsítésére.

A rendezvény másik partnerszervezetének, a magyarországi Népművészeti Egyesületek Szövetségének (NESZ) az elnöke, Igyártó Gabriella rámutatott: a NESZ által alapított Mesterségek Ünnepét idén immár 38. alkalommal szervezik meg, Budapesten, a budai várban. Ez a hazai és határon túli népművészek hagyományos találkozója, ahol minden évben mintegy nyolcszázan mutatják be kétféle munkájuk gyümölcseit. A NESZ és a Mesterségek Ünnepé (mint a népi kézművesszakkák átörökítésének a modellje) 2019-ben felkerült az UNESCO szellemi kulturális örökségének nemzeti listájára – emelte ki Igyártó Gabriella, aki szerint a tapasztalat az, hogy egyre többen érdeklődnek a kézműves tárgyak iránt, akár vásárlóként, akár alkotóként, már nem annyira vonzóak az olcsó tömegtermékek.

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Az erdélyi református kollégiumok 400 éve

A Maros Megyei Múzeum Történeti Osztálya, a Haáz Rezső Múzeum és az Erdélyi Református Múzeum időszakos kiállítását mutat be a marosvásárhelyi várban található múzeumépületben *Oratio, studio et collectio. Az erdélyi református kollégiumok 400 éve* címmel. A kiállítás a gyulafehérvári, nagyenyedi, marosvásárhelyi, kolozsvári, székelyudvarhelyi és szászvárosi református kollégiumok szerkezetét, történetét és gyűjteményeit ismerteti; augusztus 31-ig látogatható keddtől péntekig 9–17, szombaton és vasárnap 10–14 óra között. Hétfőn zárva. Jegyárak: 15 lej felnőtteknek, 7 lej nyugdíjasoknak, 3 lej diákoknak. Kurátorok: Kovács Mária-Márta, Szász Hunor és Tamás Iringó.

Lassan halad a hídjavítás

Még két hónapja van a szerződés szerint a kivitelezőnek a nyáradszentlászlói híd felújítására, de a jelenlegi ütemben aligha készül el vele.

Gligor Róbert László

Lassan haladnak a munkálatok a Székelytompá-Akosfala-Nyárádtó 151 D jelzésű megyei úton a felújítás céljából tavaly lezáró nyáradszentlászlói hídnál. Legalábbis a kívülálló ezt tapasztalja. A tavaly májusban elkezdett beruházást egy hónap után félbeszakították, mivel kiderült, hogy az 1971-ben épült híd a becslélnél rosszabb állapotban van, és a műszaki terv nem megfelelő. A tavalyi hosszas újratervezés és engedélyeztetés után a kivitelező idén március végén újakezdte a munkálatokat, de a kívülálló azóta csak azt érzékeli, hogy a híd lábainál történt némi beavatkozás, illetve nemrég elkezdték megépíteni az állásokat, hogy a híd kétoldali gyalogjáróját újrapépíthessék, miután azok egy része már a beavatkozás előtt beszakadt, másik része pedig nagyon rossz állapotban volt, és le kellett bontani. A naponta vagy alkalmanként arra járók csak ennyit látnak, illetve a helyszínre kiszállított betonvasakat, faanyagot, valamint a kívülálló számára semmit nem jelentő festett jelzéseket a híd megmaradt testén. Ami viszont kérdéses: a jelenlegi ütemben tudja-e a kivitelező tartani az augusztus 29-i, amúgy már nem először meghosszabbított határidőt.

A helyi és környékbeli lakosság mellett már a csak esetenként arra utazót is felbosszantja a lassú munkaütem, hiszen mindenki

arra számított, hogy az új műszaki tervek elkészülte után gyorsan és látványosan haladnak majd a híd megerősítésével, újrapépítésével. Ehelyett tizenhárom hónapja egy hat kilométeres kerülő úton kell naponta egyszer-kétszer vagy akár gyakrabban is végigdöcögnie mindenkinek, aki Nyárádszereda irányából Akosfalva érintésével szeretne Marosvásárhely, Kolozsvár vagy Segesvár irányába utazni, nem beszélve a Nyárádgálfalva és Backamadaras községbeliekről, akiknek ugyancsak kilométereket kell kerülniük, ha valamelyik közeli települé-

Még mindig nincs látványos haladás, a határidő augusztus 29. volna

Fotó: Gligor Róbert László

lésen akad dolguk. A gondot nem is éppen a néhány kilométernyi kerülő jelentené az autók számára, hanem a terelőút állapota, amelynek csak egy kis részét aszfaltolták le tavaly Szentháromságon, míg egy közel két kilométeres szakaszon döcögni, araszolni kell, és rengeteg port nyelni a település és a kisdorjani letérő között. Ugyanis ez az útszakasz állandóan kátyús, esetenkénti apróbb javításra is csak akkor kerül sor, ha a helyiek vagy az átutazók írásban panaszt nyújtanak be a megyei tanácshoz, az pedig utasítja a hídjavítást végző céget, hogy a szerződésben vállaltaknak megfelelően az utat is tartsa megfelelő állapotban. Arról még szó sem

esett, hogy a tél folyamán kidőlt egyik út menti hídfőt is vissza kellene állítani. Hogy a közlekedésrendszert nem végzi a dolgát, nem ellenőrzi az útszakaszt, ezért ma is gyakran haladnak át rajta a megengedettnél súlyosabb járművek, arról látszólag a hatóságok nem akarnak tudomást venni.

A beruházó a Maros Megyei Tanács, a 151 D jelzésű megyei út ügykezelője. Kérdésünkre **Karácsony Károly**, Nyárádgálfalva polgármestere elmondta: megérti a helyiek és az átutazók elégedetlenségét, de tudni kell, hogy a híd rendkívül rossz állapotban volt, felújítása halaszthatatlanná vált, miután már jókora repedés volt az úttest és a híd között. A hivatal is kérte a beavatkozást, hiszen akik ma a lehangosabban kritizálják a munkálat menetét, azok bármikor egy autószerencsétlenség áldozatai lehetnek volna, ha a híd beszakad. A munka ütemét az lassította le a tavaszi újakezdés óta, hogy a hídtestbe mintegy kétezer lyukat kellett fúrni, amelyekbe összekötő betonvasakat kerülnek hamarosan, s ezt követően készül el az építményt borító betonköpeny és a két gyalogátkelő. Ezután a munkálatok már felgyorsulnak, és szerinte a kitűzött határidő tartható – magyarázta. Ami a kerülő utat illeti, az előljáró megérti a felháborodást, de hozzátette: más lehetőség nem volt, „vendégvidék” nem lehet építeni a jelenlegi híd mellett, mert gázvezeték megy át a területen, ezért maradt a kellemetlen, de egyetlen elfogadható megoldás, a kerülő út. Ha mindenki betartaná a sebesség- és súlykorlátozásokat, az út aszfaltotlan szakasza nem ilyen állapotban volna, és nem okozna ennyi gondot az utazóknak. Ettől függetlenül a rendőrségnek gyakrabban kellene ellenőriznie az áthaladó forgalmat és kiszűrnie a teherautókat – véli a polgármester is.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND
1638. sz., 2024. június 29.

Lessünk be az Epreskertbe

Nagy Miklós Kund

A készítés, hogy belessen a vasrácsos kerítésen át a hatalmas lombok alatt összegyűlt fura szobornépességre, mindenben megvan, aki végigmegegy a budapesti Szondi utcán, és észreveszi a dús növényzet között a titokzatos „idegeneket”. Férfiak, nők vegyesen, idősek, gyermekek, klasszikus aktok, szokatlan emberfigurák, torzók, formabontó, modern alakok vonják magukra a tekintetet a főváros közepén, az Epreskertben. Magam sokat kószálok Budapesten, valahányszor alkalmam van rá, de a Bajza, Szondi, Munkácsy és Kmety György utcák határolta „ősparkba” még sohasem jutottam el. Május végén fedeztem fel a különös látványt, persze, hogy közelebről is meg akartam nézni, ellenállhatatlan az ilyen sejtelmes helyek vonzereje. De nem úgy megy az, hogy csak egyet gondolok! Az Epreskert nem nyilvános sétatér, de nem is apácázárda, bár itt-ott a szakralitás jegyeit is felmutatja, a Magyar Képzőművészeti Egyetem tartozéka, a festő, szobrász és látványtervező tanszékek itteni műtermeiben, a bronzöntő, fémmegmunkáló, kőfaragó, gipsz- és üvegmunkákra szakosodott műhelyekben folyamatos a munka, azt nem lehet megzavarni. A rendhagyó „dzsungel” és a múltidéző épületek, alkotóterek megtekintése, alaposabb körbejárása külön engedéllyel lehetséges. A jóváhagyást az egyetem képzőművész rektora, az erdélyi művészeti életet s mindennek előtt a gyergyószárhegyi művésztelepet felkaroló Erőss István nyilván megadta, ennek köszönhetően élmény- és fotótáram jócskán gazdagodhatott. Ezeknek csak kis hányadát tudom egy újságnyi oldalon felmutatni. A képzeletet mindegyre felpizskáló epreskerti hangulatot sem lehet igazából érzékeltetni, de így is érdemes belekóstolni.

(Folytatás az 5. oldalon)

Szobrok, torzók a budapesti Epreskertben

Fotó: N.M.K.

Kit szerettél, Madách?

Nagy Miklós Kund

Mire a Múzsza megjelenik, már zárásra készülődik a Magyar Színházak 36. Kisvárdai Fesztiválja. Alighanem a díjak sorsa is eldőlt már, az esti gálán kiderül, kik az idej nyertesek. Aki nem lehetett a helyszínen, június 21-től a KISVARDAI FESZTIVAL.BLOGSPOT.COM-on követhette nyomon a fesztiválememényeket, a versenyprogramot, illetve a különböző helyszíneken bemutatott, versenyen kívüli előadásokat, a gazdag kísérőprogramot. A lapunkban közölt hírek-ből, tudósításokból is kiderült, milyen erőteljes volt a rendezvényen az erdélyi s ezen belül a marosvásárhelyi jelenlét. Nem csak a 25. évfordulóját ünneplő székelyudvarhelyi Tomcsa Sándor Színház volt a seregszemle díszvendége, Thália vásárhelyi nagyasszonya, Farkas Ibolya is újra reflektorfénybe került Kisvárdán. Tatár Rózsa *Ady és Adél* című monodramáját 85. születésnapja és színészi pályájának 65. évfordulója alkalmából keltette életre a művésznő, és a Spectrum Színház Török Viola rendezte nagy sikerű előadását a várdai Zsinagóga közönsége is megünnepelhette. A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata is kiérdemelte a sikert a *Csónak, avagy előttünk az özönvíz* című produkciójával. Az *Oleg és Vlagyimir Presnyakov* színművet Bocsárdi László állította színpadra. És bár nem Marosvásárhelyt képviselte, hanem Nyárádszeredát, mégis sokan úgy érezhetjük, a Bolyaiak városa is magáénak tekintheti a Bekecs Táncszínházat. Legutóbbi premierjét, a *Kit szerettél, Madách?* című darabot pár hónappal ezelőtt a színházkedvelők nagy lelkesedéssel fogadták a Kultúrpalota erre az alkalomra átrendezett kistermében. Az előadás színlapján szerzőként T. Pataky László és Györfi Csaba neve olvasható. Utóbbi rendezőként, koreográfusként és címszereplő-

ként is meghatározza a produkció kivételes erejű hangulatát, érzelmi, szellemi hatását. Ebben nyilván a szerepükkel teljes mértékben azonosuló két olyan kiváló színésznőre is számíthatott, mint Kilyén Ilka és Ritziu Ilka-Krisztina.

A fesztivál idején naponta összeült szakmai klubjában az előadásokról színházi szakemberek értékelték a látottakat, kérdezni lehetett az alkotókat is. Az Ungvári Judit közölte internetes beszámolóiból ragadunk ki részletet a nyárádszeredai csapat teljesítményéről.

„Szintén kivívta a szakmai közönség elismerését a Bekecs Táncszínház *Kit szerettél, Madách?* című produkciója, amelyben az író, felesége és anyja konfliktusoktól terhelt kapcsolatrendszerét dolgozta fel a rendező-koreográfus, Györfi Csaba. Szekeres Szabolcs kritikus szerint ez az előadás túllépett a táncszínházi produkció keretein, és egészen izgalmasan mutatta meg főként Fráter Erzsébet alakját, akiről az iskolai tanulmányokból csak egysíkú képet kaphatunk. Szalánczi Agota dramaturg kiemelte, hogy nagy erénye az előadásnak a női szempont fókusz, és a letisztult, egyszerű, egyértelmű szimbólumhasználat. Az előadás alkotói is rávilágítottak, e nélkül a két nőalak nélkül talán nem is érthetnénk meg a Tragédia bizonyos részleteit.”

Györfi Csabával külön interjút is közölt a fesztivál honlapja. A Molnár Kata szígnálta *Furcsa háromszög* című dialógusból is idézünk részleteket.

„A 200. évforduló ürügyén merült fel Madách neve mint lehetőség. Kilyén Ilka művésznő ajánlására olvastam el T. Pataky László két monodramáját, amelyek Fráter Erzsébet és Majtényi Anna életéről szólnak. Ekkor jött az ötlet, hogy a két szövegből hozzunk össze egy előadást. Ilyen értelemben vagyok társszerző,

(Folytatás a 6. oldalon)

Jelenet a *Kit szerettél, Madách?* című kisvárdai előadás előadásból; (balról): Kilyén Ilka, Györfi Csaba és Ritziu Ilka-Krisztina Forrás: KISVARDAI FESZTIVAL.BLOGSPOT.COM

Dívák és ikonok a Magyar Zene Házában

Edith Piaftól Rihannáig, Karádytól Rúzsa Magdiig

Csupa tükör, csupa fény minden szinten

Fotó: N.M.K.

A Magyar Zene Háza a Városligetben önmagában is ellenállhatatlanul vonzza az embert, fényei, színei, rendhagyó építészeti megoldásai elkápráztatóak, de mindig kínál valamilyen kivételes eseményt, rendezvényt is, ami be is csalja üvegfalai közé az arra cselengőket. Persze sok már az olyan művészet-

kedvelő, akiket kimondottan a varázsos kultúrközpont programja szólít oda, mint most a *Dívák és ikonok* című pompás kiállítás, amely május 18-tól szeptember 15-ig látogatható. Nem egyszerű tárlat ez, annál jóval több, multimédiás zenei, színház- és filmművészeti, divattörténeti időutazás, amely elsőként

Nem feledték Josephine Bakert

Kiss Székely Zoltán

Téka-porszemek kaján szonettje

(Kósza könyvtári gondolat)

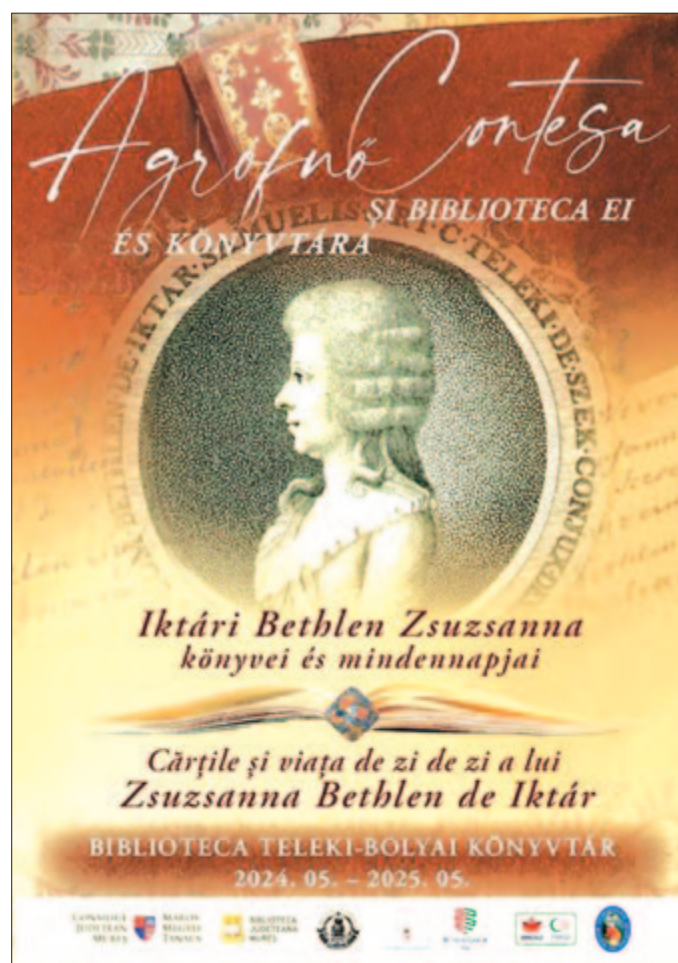
Világunk a könyvtár, porszemek vagyunk,
százados porokra puhán kérgesülve.
Minden rést megülünk súlyosan, örökre.
Feledett illatra rákérgesül szagunk.

Vén pergamenekre, kódexekre szálltunk,
csodás lexikonok méteres sorára.
Ellopott atlaszok portalan nyomára,
földabroszt égetők kormára találtunk.

S minket? Fölfal lassan az Új hordaléka,
idővel mi leszünk a Teleki Téka
polcain a mának múlt-elrejtő prémje.

Egyetlen könyvről sem hiányozhatunk mi,
hiába próbálják fedelét becsukni
előlünk. Kajánul kérdezzük: Megérte?

2023. június 10.

A marosvásárhelyi Teleki Téka legújabb időszakos kiállításának plakátja

a világ legnagyobb iparművészeti és design-múzeumban, a londoni Victoria and Albert Museumban került közönség elé, és budapesti megrendezése után földünk több más híres létesítményébe is eljut. Világstárok és jelen esetben magyar zenei, filmes, színházi idolk fellépőruhái, utcai és vörös szőnyeges viseletei, csilli-villi divatkreációi köré épült fel itt minden. Ahogy mondani szokás, csupa csipke, csupa báj most a Magyar Zene Háza két alsó szintje. Némi hár is van itt-ott, de azt többnyire takarni próbálják a ruhaköltemények. Bár az sem titok, hogy ebben a műfajban nem a takargatás a fő cél. Ezen a tárlaton sem. Ha módja van rá, az ilyesmit megnézi a turista, akkor is, ha e műfajnak nem feltétlen rajongója. És nem bánja meg, ezt bátran állítom. Nem a felvonultatott ruhák vagy azok hiányos volta miatt, ehhez elég a sztárvilágot

Whitney Houston fotója, fellépőruhája

népszerűsítő tévécsatornákra, internetes közösségi hálókra és hasonló egyéb látványműsorokra hagyatkozunk, hanem elsősorban azért, mert a rendkívüli találékonysággal, ötletességgel, nagyvonalúan és szemkápráztatón, minden modern fény- és audios eszköztárat felhasználó forgatag végigvezet a némafilmes csillagoktól a mai rock- és popvilág legfrissebb csúcseményeiig, a szupersztárok flitteres csillogásáig. A rendezés leírhatatlan hangulatot teremt filmrészletekkel, fotókkal, hangfelvételekkel, koncertdobogós helyszínekkkel, tökéletes technikával lejátszott

Koncertpompában Björk

zenével, slágerekkel, fény-árnyék csodákkal, a dívák és idolk körülrajongott másával, hihetetlen fellépőöltözékeivel. Amint haladunk előre és felfele a spirálszerűen berendezett kiállítás, egyre újabb korok, zenés korszakok ámítanak el a maguk sokféleképp kifuttatott történéseivel. A nézőközönség vegyes, fiatal rajongók és idős nosztalgizáló emlékei, kedvenc zenés műfajai kelnek életre. Tetszés szerint lehet hosszasan időzni vagy továbbhaladni, vissza-visszatérni valamihez, valakikhez, megbizonyosodni arról, hogy Madonna vagy Lady Gaga tényleg azt vagy amazt viselte vagy nem viselte, és így tovább. Több mint egy évszázadot ölel át a rendezvény, van benne opera, operett, folk, rock, minden, ami ebben a parttalan zenés univerzumban számít. Rengeteg nevet kellene sorolnunk, ha nem akarnánk, hogy valaki kimaradjon. Esélytelen próbálkozás lenne, de a már említettek mellett a dívák és ikonok közül néhányan mindenképp idekívánczolgatnak, már csak az érdekesség kedvéért is: Josephine Baker, Whitney Houston, Cher, Marlene Dietrich, Marilyn Monroe, Tina Turner, Maria Callas, Ingrid Bergman, Adele, Björk, Billie Eilish, Beyoncé, a magyarok közül pedig Blaha Lujza, Honthy Hanna, Marton Éva, Medveczky Ilona, Cserháti Zsuzsa, Koncz Zsuzsa, Zséda, Péterfy Bori és így tovább. Miközben a férfi sztárokat még csak meg sem említettem. Izgalmasabb valamenynyitüket a helyszínen felismerni. (N.M.K.)

Itt a diva! Hol a diva?

Lessünk be az Epreskertbe

(Folytatás a 3. oldalról)

Időnként nyilvános rendezvények, társművészetekkel színesített tárlatvezetések adnak ízelítőt az érdeklődőknek az itt történekből. Legutóbb június 22-én, a múzeumok éjszakaiján volt közönségvonzó esemény a kuriózumokkal telített szoborparkban. Ilyenkor mai mesterek és tanítványaik a titokfeltáró vendéglátók, kiváló művészek és tehetségek mindahányan, de akiket magyarázataikkal meglevenítenek, azok tényleg a magyar képzőművészet legnagyobb egyéniségei közé

tartoznak, és amit létrehoztak, arról mindannyiunknak jó minél többet tudni.

De hogy jött létre, és miért is Epreskert?

Azért, mert itt hosszú időn át a mostaninál nagyobb területen eperfaliget állt. A homokos talaj megkötésére, majd a selyemgyártás fel-futtatására telepítették ide. Aztán, ahogy lenni szokott, a cél elhomályosult, a gyártás hanyatlani kezdett, a selyemhernyók kimentek a divatból, az eperfákra már nem volt akkora szükség, a liget elvadult. De a mostani fák még teremnek, májusban mi is ehetünk róluk

Fotó: N.M.K.

ízletes gyümölcsöt. A „kert” egykori alapítói is fáról szedhették az epret. Mindenekelőtt a szobrász Huszár Adolf. Neki a Városliget rendezésekor lebontották a műtermét, de mivel egy új, jelentős megbízatást kapott, Deák Ferenc szobrának elkészítését a Kerepesi temetőben épített mauzóleumba, 1879-ben ellátták egy új műteremre alkalmas telekkel a még rendezetlen Epreskertben. Rá három évre a „szobráspapa” Stróbl Alajos a teljes parkot rendbe hozatta. Jutalmul a főváros ott kijelölt telkeket ajándékozott a Mintarajztanodának két festészeti és egy szobrászati mesteriskola létrehozására. Azok jeles tanárait, többek közt Benczúr Gyulát, Lotz Károlyt, Székely Bertalant, Feszty Árpádot, Zichy Mihályt térítésmentesen epreskerti műtermekkel látták el. Nem akármilyenel, a mai látogató csak ámulhat a neoreneszánsz és oszlopcsarnokos műteremházak láttán. Az első épület, Benczúr műteremháza 1884-ben készült

el, azt a Lotz-, majd a Stróbl-műterem követte. Mára már alaposan megkopott az akkori fényük, a nagy mestereket övező legendák, a „bohéméletet” tükröző anekdoták azonban elevenen élnek. Korabeli sajtóbeszámolók szerint Stróblnak különleges életmóde volt, nagy mulatságok kezdeményezőjeként tartották számon. A kertben pávakat, özet, gólyát, majmokat is tartott, jellemes estélyeket rendeztek, állítólag még a kutyáját is oroszlánjelmezben járatta. Reggelente pedig kürtöző kíséretében lóháton vágott ki az Epreskertből.

De alkotómunka, műteremtés, műtárgymentés is zajlott a javából. Stróbl ötlete nyomán került a kertbe egy XIII-XIV. századból származó műemlék, a budavári Mátyás-templom restaurálásakor eltávolított délkeleti kapuív. Ő készítette el a Kolozsvári fivérek Sárkányölő Szent Györgyszobrának a mását is, ugyancsak Mátyás király bautzeni domborművének a másolatát. Ezek előtt is sokat időztünk a jelenlegi Epreskertben. És azt is megtudtuk, hogy az ő szorgalmazására kövénként szállították a kert közepére Józsefváros lebontásra ítélt, legendás XVIII. századi Kálváriáját. A műemlék épület belseje galériaként működik. Mindezek a sok szoborral, az installációkkal, más műalkotásokkal együtt olyan jelenkori szimbiózist teremtenek, ami jótékonyan pezsdítheti meg a művészeti hivatást választó egyetemi hallgatók fantáziáját. Ottjár-

tunkkor diákokkal nem találkoztunk, de itt is, ott is szembeötlött a napi tevékenység, az alkotó erőfeszítések tárgyi bizonyítéka, valamilyen lenyomata.

Az enyészet, az elmúlás szele is megérinti itt a kívülálló szemlélődőt, de az újjászületés bizonyosságát is érzékeli, ami megerősítheti azt a meggyőződését, hogy a valós értékeket nem kezdheti ki az idő. Legyen az akár a jól ismert Sissi-ábrázolás hű másolata, akár a nemzet művésze, a Marosvásárhelyen is közkedvelt Kő Pál öt éve avatott, modernebb szemléletű, egyéni hangvételű Bárányos női bronzszobra, a kert látványkínálata szinte kimeríthetetlen. Van ott minden, kinek-kinek tetszése szerint.

Kit szerettél, Madách?

(Folytatás a 3. oldalról)

hogyan összedolgoztam a két dramaturgus szöveget. Ezek főleg monológok, de megfelelő helyzetbe hozva dialógusként hatnak. Egy olyan konfliktusrendszer épül így fel, amelyben Madách alakja is meg tud jelenni. Körülötte pedig, mint fő szervező, jelennek meg a nők... Nagyon fontosak az ő nézetbeli különbségeik, például megjelenik ez vallási téren is, a hitük kapcsán. Az egész háromszög nagyon furcsa rendszert alkot, mert Madách mind a két nőt szereti. Mindkettőjükhez ragaszkodik, az egyikhez az erős anya–fiú kötődés, a másikhoz szerelmi szálak fűzik. Ők viszont mind a ketten az egyedüli kisajátításra töreksenek, kizárólag saját maguknak akarják ezt a férfit. Minden olyan eset, gondolat vagy konfliktus, ami ezt körbeveszi, Madáchon csattan. Ő az elszenvedője a számára két legfontosabb nő párharcának... Méltatlanul keveset használják ezeket a zseniális szövegeket, amelyek egy hiánypótló koncepcióra épülnek. Rávilágítanak az adott korra, valamint arra, hogy Madách miben öröklődött, miközben megszületett a mestermű. (...) Szerencsére a bemutató óta sokat, legalább hússzor játszottuk az előadást. Rendkívül különböző nézőközönségek előtt szereplünk, falusi kultúrházaktól kőszínházak nagyszínpadáig. Izgalmasnak találom az itteni közeget is, nagyon örülök, hogy meghívtak minket a fesztiválra.”

Gulyás Gábor esztéta többek közt ezeket írta az előadásról a *Madách keresztje* című méltatásában:

„Majthényi Annát Kilyén Ilka, Fráter Erzsébetet a leánya, Ritziu Ilka-Krisztina játssza. Megjelenik a színpadon Madách Imre is (Györfi Csaba alakításában), bár ő nem szólal meg, mégis ő a főszereplő. Az író a két szerett nő konfliktusa által okozott érzelmi káosz origója – még úgy is, hogy itt, most a halála után tárják fel legbenső érzéseiket, egyfajta kései gyónásként. Ezt jelzi az előadás mottója is: „Két világ közé hajlítva, Melyikhez nyújtsam jobbot, nem tudom”. Az egyik a rend és a biztonság, a másik a szerelem és a szabadság! Madách mindkettőt szeretné, de mivel nem lehet, így kényszerűen szerte a két világ, öröklődik a két nő között. Nem tud erre a helyzetre érvényes szavakat mondani, de hatásosan kifejezi álláspontját a némasága és látványos mozgása. (...) Közismert, akár elcsépeletnek is nevezhető téma anyós és meny ellenségeskedése s a férj fájdalmas tehetetlensége, de ennél az előadásnál rendkívül nagy súlyt adnak e témának a történelmi ismereteink, amelyek alapján mondhatjuk, hogy két igazán különleges nő küzdött így egy zseniális író szeretetéért. A Tragedia Éva-alakjai több színben is megidézék Fráter Erzsébet most megjelenített karakterét. Ezért is örömteli, hogy megszületett ez a kitűnő előadás! (...) Bár egy táncszínház produkcióját láthatjuk, s a darabban hangsúlyosan megjelenik a tánc (a kor szokásainak megfelelően egy bálon ismerkedett meg Fráter Erzsébet és Madách Imre, húsz évvel később pedig egy másik bál volt az apójának a válásuknak), ez nem egy táncelőadás! A koreográfusként ismert ren-

dező, Györfi Csaba hangsúlyos mozdulatokat álmódott a színpadra, amelyektől egyfajta fizikai színház jött létre. A mozgásokhoz fontos a kitűnő zene is, ami Boros Csaba marosvásárhelyi zeneszerzőnek köszönhetően a zongora és a sámandob két radikálisan eltérő hangzása révén teremődik meg. Túlzás nélkül mondható, hogy nagyszerű lett a zene! A díszlet rendkívül egyszerű, de hatásos: egy keresztet formál a tér, amelynek a végébe került a katolikus térdeplő gyónóhely. A (díszlethez hasonlóan Cristina Breteanu által tervezett) jelmezek pontos korhűséget adnak, ugyanakkor kifejezik a szereplők habitusát is: Majthényi Anna konzervatív, rendszerető jellemét, Fráter Erzsébet tobzódó szabadságát és Madách Imre visszafogottságában is zseniális karakterét.”

Mindezekhez néhány olyan észrevétel kívánczok, amely a marosvásárhelyi kultúrpalota előadás nyomán alulírottban több hónap teltével is eleven maradt. Mindenekelőtt az a hév és lendület, az a hiteles jellemtérítő képesség, amivel a két színésznő az egymástól annyira különböző és érzelmeikben egymástól annyira távol álló karaktereket élénk varázsolta. Nem volt könnyű dolguk. Mi, marosvásárhelyiek ezt igazán el tudjuk képzelni, hiszen köztudott, milyen szeretetteljes anya és lánya, Kilyén Ilka és Ritziu Ilka-Krisztina kapcsolata, mennyire szoros a kötelék köztük emberi és művészi vonatkozásban, ebben a darabban pedig ennek az ellenkezőjét kell kidomborítaniuk. Sikerkült nekik hiánytalanul. A darabbeli anyának talán könnyebb dolga volt, hiszen Majthényi Annára látszólagos egysíkúságban a visszafogottság volt jellemző, a karakterében színesebb, összetettebb, szenvedő, majd tévképzetek gyötörte, esztét vesztő Fráter Erzsébet megszemélyesítése rendkívül kihívás lehetett a fiatal színésznőnek, de a jelek szerint Ritziu Krisztina nem riad meg az ilyen, fizikailag is nehéz feladatoktól. Sokoldalúsága, mozgáskészsége, táncudása is segíti ebben. Az ötletes játéktér, a kereszt, ami hirtelen megannyi helyszínné, fölötté és alatta is kihasználható mozgástérre változhat, a némán is főszereplővé váló Madách, mint az érzelmi megnyilatkozásokat felerősítő táncpartner jól kamatoztatható lehetőségeket nyújt a jellemformáló kibontakozásra. Sok a szívhez, lélekhez szóló jelenet, sok az ötletesség a játékban. Nem felejthető például a krinolinmotívum, ahogy adott pillanatban a szoknyarész a bronzsá börtönné válik, a férj, az író börtönévé is. Emlékeztet az is, ahogy a levett öltözék kisbabává alakul. Döbbenetes, halálközeli élmény, amint Madách a sötét padlón elterülve krétával körülrajzolja magát, gyilkossági helyszínt teremtve önmészítő képzelgéseiből. Még sok egyéb eszembe jut a vásárhelyi előadásból, de leginkább talán az, hogy mennyire utolérhetetlen látványbeli, korjelző telitalálat, ahogy a közönséggel szemben a játéktér Bethlen Gábor és tudósai uralják. Róth Miksa üveg-festményénél szebb, beszédesebb díszletet ki sem lehetne találni. De más helyszíneken bizonyára az előadás más-más értékei villannak föl nem felejthető hatásossággal.

Nagy Attila

Mínoszi Hercegem

In memoriam

Kovács András Ferenc (KAF)

1. Egyezségünk szerint, ahogyan kérted:
Kréta szigete mellett, nem messze Irakliontól
– De már csak képzeletben –
A tengerbe szórom hamvaitad...

Búcsúzom tőled újra, András
– Bár esztendő is múlik lassan,
Hogy nem vagy már velünk –
Búcsúzom tőled, hol
Mítoszok születnek-szülnek s halnak

2. Kígyókkal játszó
Istennő örködik a parton –
Mögötte körtáncot lejtő nimfák...
A mélykék tengeren nagy csend honol
S arany kardokként simulnak a vízbe
A kelő, még vöröslő napsugarak

3. Elfalsult arcok simulnak itt ki, Barátom!
Eszembe jut most sok antik idézet –
Mínoszi Hercegem, téged idézlek,
De csak magamban,
S már mindig csak magamnak...

4. Egyetlen sirály metszi az eget –
Lélek száll felettem hangtalan...
És száll már mindenké felett
Soraidban a Lelked,
Zavartalan!

2024. 06. 16., Kréta szigetén

Szembesülő korok, formák... Ez is az Egreskert

Kámpec evolúció

Bölöni Domokos

Nem támaszthatok különleges igényeket, harsogja a telefonba. Végül olyanok fogadjuk el magunkat, amilyenekké váltunk.

Nincs fejlődés, kámpec evolúció.

Nem hallottam jól, vagy nem értettem, vagy egyik is, a másik is. Fáradt vagyok, mondom. Intek a feleségemnek, beszéljessen csak.

Tenyérbemászó a hangja. A „hatvanéves találkozó” előtt cirka három héttel kezdődtek a hívások. Kaptunk-e meghívót? Ott leszünk-e? Egyáltalán, milyen ez a hatvanéves izé. Mert ő most jön először, mindig annyira elfoglalt. Mert ő világjáró, világélő, sőt kozmikus csavargó. I ták dalse, de oroszul sem tud, csak mond ilyeneket.

Voltaképp nem is emlékszem rá, pedig, mint erősítő, padtársak (is!) voltunk. Amíg valamiért ki nem rúgták. Bágpicsorú, a kirúgásáról nuku, a magaméra is csak halványan.

Hiába erősködött, a feleségem végül diszkrétan megjegyezte, hallod-e, az a helyzet, hogy az uramnak egy kis baj van a memoárjával.

Már miszter felcheimert, a náto főtitkárát is folyton összetéveszti miszter parkinsóval, az elnökkel, tudod, aki minden második nap vagy elesik, vagy bakizik; csak az uram sokkal diszkrétebb.

Ja, halljuk a tétovát. Ja, akkor más. És két napig nyugton maradhatunk.

De aztán újakezdi. Kérlek, hangosítsd ki, utasít egy kései órán, épp Európa-bajnoki mérkőzést nézünk. Hangosítsd ki, hogy a feleséged is... Halló! A feleséged szintén osztálytárs? Mi a neve?

Kihangosítottuk, szól bele a nejem. És nem voltam osztálytársatok, öt évvel vagyok fiatalabb. De nem a ti sulitokba jártam, én udvarhelyi vagyok.

Egon gondolkodóba esett. Magam is, hiszen Egon nevű padtársam, de még iskolatár-

sam sem volt soha. Igaz, hogy évet ismételt, kétszer, na jó, egyet halasztva, s egy másikat nem akarva, de akkor is.

Szóval ez az Egon...

Nem keckeckedünk, ígérjük: ott leszünk. A hatvanévesen.

Nyugodtan nézhetjük tovább szappanope-ráinkat, a meccseinket, mindent.

Aztán egyszer hirtelen ismét ránk csenget. Úgy tűnik, csak tíz után szakíthat időt magának, kizárólag kései órán.

A filmbéli ordas gyilkosság kellős közepén.

Az ilyen csiszlikésre nem igazán vagyok vevő. Némileg meg is orrolok. Nejem azonmód szitává durrantaná a gazembert.

Hát megvolt, újságolja derűsen. És nem jöttek el!...

Ja, nem, nem jöhettünk, dadogom.

Feleségem: Nem jöhettünk, mert... Mert tudod, baj van a szemünkkel.

Magához ragadja a napilapot, szembeötlök egy reklám. Nem tudtunk választani, ezért kétszer is el kellett mennünk vizsgálatra.

Nem képviselőt, dehogy. Lencsét nem tudtunk választani.

Lencse nem volt a menüben, pontosít Egon.

Feleségem zavartalanul folytatja. Nem tudtunk dönteni, hogy monofokális, bifokális vagy progresszív lencsét válasszunk, mert akkora a választék, tudod. Tükröződésmentesítő lencsék, antisztatikus, keménységi réteggel, aztán vízhatlan réteggel és UV-szűrő réteggel ellátott lencsék.

Ne mondd, álmélkodik Egon.

Oké, így örök társam. És vannak lencsék speciális szűrővel ellátva, számítógéphez. Ezt tudtad, kérlek?

Egon nem tudta. Azt sem, hogy mi az a he-liomatikus lencse. Viszont azt már megérti, mi a kockázata, ha az ember vékonyabb lencsét választ, magas törésmutatóval.

Őt is verték már pofán.

El akarom mesélni a sztorit, erősködik. A

kihangosított telefon egy ideig bírja, aztán elhalkul.

Nézhetjük tovább a bunyót.

Reklámszünetkor némítunk, visszatérünk Egonhoz.

Aki épp ott tart, hogy alig páran jelentek meg a hatvanadikon, s azok sem lehetnek osztálytársak, mert ő például senkit sem ismert fel.

Jópofáskodik, pedig csak pikírt.

Napirend előtt szólalt fel három özvegy. Töviről hegyire adták elő, avec des détails de luxe (értelmezésünkben: lukszos amőnunttyával) a szerelem, a szaporodás, végül a betegség (közös) történetét, az exitussal és, na ja, natürlích, a temetéssel komasszáva.

Aztán volt egy vagy két vagy két és fél olyan személy, akik nem tartottak ki az érettségiig, egyikük csak a kicsengetésen, a másik viszont még ott volt a banketten, utána nyoma vesztett (disszidált), és hirtelen az idegenlégióban találta magát.

Ezt még kibírjuk, én is voltam egyszer pé-howard, mondom Egonnak, de nem reagál, hanem, mint Hány, a meséjét tovább is folytatná.

Végre lejár a reklám, vissza a mozinkba.

Közben belehallgat kedves társam a telefonba, és mond is ezt-azt Egonnak, aki ettől még inkább tüzet fog, s a továbbiakra nézvést némi pikantériát helyez kilátásba.

Most azonban tartunk, dörmögi, kis pauzát. Utána ismét rá figyeljünk!

Megérdeklödi, van-e internetes lehetőségünk néhány fotó fogadására. Bemondunk valami hátépté kukac pondró-t, nem győzi jegyezni a sok egyet-mást.

Véget ér a szűzpanc, lejár az „epizód”, feszit kontrázzák a heppit, nincs boldogság (nem is lesz soha?), bős rutinnal csepüljük kedvenc elvetemültjeinket.

Dangubázunk kicsidég ágyba bújás előtt, közben rutinosan, jámbor tikkadákos közjátékkal lenyeljük gyógyszerünket (fél nyugdíj/fél marék bogyo neki, másik fél ny./fél marék ide, testvériesen, ti, a férj „jogán” egy-gyel több nekem).

Kivisszük a telefont az előszobába. A nap utolsó művelete, szertartás.

Koala macisan szenderegnek már, mikor ismét megcsörren, hosszan, idegesítőn, botrányosan; hadd hallja a lépcsőház.

Katonásan, ellentmondást nem tűrve folytatja beszélgetését Egon.

Ki vagytok hangosítva? Bomba hírem van!

Képzéjétek, találtam egy nőt, akit el fogok venni feleségül! Várjatok csak egy kicsit, mindjárt átdobom.

Várunk, de nem nézünk meg semmit.

S megint jelentkezik. És attól kezdve pontos jellemzését kapjuk az új nőnek, aki szintén eltemette az urát, aki szintén légiós volt, de lelőtték, és nincs senkije, illetve most már van neki is egy Egonja, aminthogy Egonnak is ketlekezett egy Izoldája.

Itt elaludtam. Feleségem egy ideig még az előszobában maradt a falon csüngő készülék előtt, vagyokat ásitva. Sajnált belerondítani a boldog szerelmes kiszínezett eufóriájába, hadd zengje, ha ez elégíti ki.

(Prosztatája állapotáról korábban már le-adta a kórismét...)

Arra riadok, hogy Egon kitartóan érdeklődik. Helló, ott vagytok-e még? Helló, helló!...

Feleségem fátyolos hangon válaszol. Igen, itt vagyunk...

Csak én vagyok itt, mert a te kedves padtársad...

És szíjog.

Felülök az ágyban.

Jaj, Egon, jaj. A kedves barátod, két perccel ezelőtt...

Szomorán szirénáz odakint a mentő...

Nem, sajnos, már nem lehet... Jaj, csendes elaludt szegény, egyáltalán nem szenvedett...

Kivár, míg Egonban megköt a beton.

Aztán visszateszi a kagylót a falra. Odacsoszog hozzám.

Nyugodjál békében, dorombolja kedves altján, s kacsint, boszorkás bájjal.

Ad egy halk pusztit.

És hát ez a napunk is jól végződik.

Átlagon felül szerepeltek az erdélyi magyar fiatalok a június 9-i választásokon

Közös sajtótájékoztatót tartott Kelemen Hunor, az RMDSZ és Szilágyi Dóra, a MIÉRT elnöke a fiatalok részvételét az önkormányzati és az EP-választásokon. Szilágyi Dóra beszámolt arról, hogy „369 fiatal jelölt szerzett mandátumot az önkormányzati választásokon, ebből három polgármester, 19 megyei tanácsos, 347 helyi tanácsos, és sosem voltunk ennyire közel ahhoz, hogy egy erdélyi magyar fiatal bejusson az Európai Parlamentbe”.

Annak ellenére, hogy a választásokon való részvétel magas volt, az Állandó Választási Hatóság által közzétett statisztikák szerint 2024-ben országosan 13%-kal kevesebb fiatal vett részt a választásokon, mint 2019-ben, Románia egészét tekintve. Ezzel szemben a MIÉRT becslései szerint mintegy 10-13%-kal több fiatal járult most az urnák elé a jelentős arányban magyarok által lakott településeken, mint ezelőtt öt évvel. A demográfiai fogyást is figyelembe véve, ez számottevő és pozitív változásnak mondható az erdélyi magyar fiatalok körében.

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke úgy értékelte, hogy „ez egy többéves munka eredménye, és akkor van értelme, ha folytatni tudjuk. Mindannyian egy olyan szülőföldet, egy olyan országot szeretnénk építeni, amely tiszteli az állampolgárait és felelősséget vállal értük. Tisztelet azokat, akik itthon kezdik el a jövőjüket építeni, akik a helyi problémák ellen harcolnak, és azokat is, akik valamilyen okból kifelé fordultak, akik valamilyen okból kifolyólag külföldön vállaltak munkát vagy ott tanulnak tovább. Az RMDSZ ebben a kampányban is bebizonyította, hogy képes

a megújulásra és arra, hogy teret biztosítson az új nemzedéknek, hiszen a fiatalok véleménye és álláspontja mindig egy új perspektívát biztosít számunkra”.

A MIÉRT elnöke szerint a munka itt nem fog megállni, hiszen olyan rátermett fiatalok kerültek különböző tisztségekre a közösségeink élén, akik tenni akarásukat eddig is bizonyították. *Katona Ibolya*, a MIÉRT önkormányzatokért felelős alelnöke számokkal is alátámasztotta az elért eredményeket. A 369 fiatal jelöltből három polgármester – Csizsér Izabella Havad községben (Maros megye), Gál Alina Gajcsána községben (Bákó megye), Balázs István Botond Magyarorszávat községben (Kolozs megye) –, illetve a 2020-ban mandátumot nyert fiatal polgármesterek folytatják a közösségük élén elkezdett munkát. Továbbá 19-en megyei tanácsosként és 347-en helyi tanácsosként kezdik meg tevékenységüket ősszel.

Összességében az idei EP- és önkormányzati választásokon való részvételi számokból és arányokból az látszik, hogy amennyiben van az RMDSZ részéről meghatározó, rátermett és esélyes helyen induló fiatal jelölt, aki ismeri és képviseli a fiatalok érdekeit, akkor a fiatalok részt vesznek a választásokon.

Ezzel a lendülettel folytatjuk a szuperválasztási évet, és vágunk neki a parlamenti és államelnöki választásoknak az év második felében, remélve, hogy szintén szerepet kapnak majd a fiatalok. A MIÉRT folytatni fogja Középkisokai karavánját, amellyel az első szavazókat készíti fel, és ismerteti velük egy tudatosító kampány keretében a parlamenti választások fontosságát és tétjét.

Szilágyi Dóra megköszönte a magyar fiatalok támogatását, a MIÉRT tagszervezeteinek és önkénteseinek munkáját, nem utolsósorban pedig az RMDSZ nyitottságát és partnerségét.

Charles Michel: A küldetés teljesítve

A küldetés teljesítve, a tagországok vezetői megválasztották az Európai Tanács következő elnökét, megállapodtak az Európai Bizottság következő vezetőjének személyéről és kiválasztották az uniós főképviseletet a következő ötéves uniós intézményi ciklus idejére – közölte Charles Michel, a tagállami vezetőket tömörítő Európai Tanács elnöke Brüsszelben péntek hajnalban.

Charles Michel az uniós csúcstalálkozót követően tartott sajtótájékoztatón hangsúlyozta, a tagországok vezetői teljesítették feladatukat azzal is, hogy jóváhagyták a következő ötéves időszakra szóló stratégiai menetrendet, amely irányt mutat a demokratikus értékek elmélyítésére, az európai versenyképesség erősítésére, valamint a védelem és biztonság fokozására egyebek mellett a NATO-val való együttműködés és a külső határok megerősítése által.

Ursula von der Leyen beszédében hangsúlyozta: megtiszteltetés számára, hogy csütörtökön az Európai Bizottság nevében aláírhatta az Európai Unió és Ukrajna között létrejött biztonsági kötelezettségvállalást, valamint bemutathatta a tagállami vezetőknek a G7-országok azon kezdeményezését, mely mintegy 50 milliárd dollárnyi hitelt irányozna elő Ukrajna számára.

„Együtt fogunk dolgozni a tagállamokkal, a G7-partnerekkel és Ukrajnával a szükséges jogszabályok megalkotásán, hogy még az év vége előtt biztosíthassuk Ukrajnának a megfelelő pénzeszközöket” – fogalmazott.

Az uniós bizottság elnöke fel-

hívta a figyelmet, hogy Európának növelnie kell a védelmi kiadásait, ugyanis az EU összesített védelmi kiadásai 2019 és 2021 között 20 százalékkal bővültek, míg ugyanabban az időszakban Kína védelmi kiadásai csaknem 600, Oroszország pedig közel 300 százalékkal emelkedtek. Meglátása szerint a következő évtizedben mintegy 500 milliárd eurónyi védelmi beruházásra lesz szükség az EU-ban. A védelmi kiadások növelése a tagállamok pénzügyi hozzájárulásával lehetséges, de az Európai Unió Tanácsának asztalán van egy új, saját forrásokról szóló javaslat is, amely által tovább lehet emelni a védelmi kiadásokra szánt pénzeszközöket – tette hozzá Von der Leyen.

Emmanuel Macron francia elnök a csúcstalálkozót követően azt nyilatkozta, a tagállami vezetők által elfogadott stratégiai menetrend megerősíti, hogy Európának szuverénebbnek, egységesebbnek és erősebbnek kell lennie a geopolitika, a technológiák, az energetika és gazdaság területén. Az uniós csúcsvezetők kiválasztásával kapcsolatban azt nyilatkozta: Ursula von der Leyen, António Costa és Kaja Kallas az elmúlt években bizonyította tudását, tapasztalatát, együtt politikai és földrajzi egyensúlyt képviselnek az EU-n belül, és lehetővé teszik az uniós számára, hogy a stratégiai menetrend megvalósuljon.

Közölte továbbá: ismét Thierry Breton, a jelenlegi belső piacért felelős uniós biztost jelölné a következő Európai Bizottság tagjának, mert – mint kiemelte – ehhez a munkához neki vannak „megfelelő tapasztalatai és kvalitásai”.

Az EU és Ukrajna között létrejött biztonsági kötelezettségvállal-

ásról szóló megállapodással kapcsolatban azt nyilatkozta: e támogatás nélkül Ukrajna nem lenne képes ellenállni az orosz támadásoknak.

Olaf Scholz német kancellár távozásakor azt mondta: a „noha nem teljesen egyhangúlag, de elsősorban támogatottsággal” kiválasztott uniós intézményi vezetők szavatolják a „jó munka” folytatását, és biztosítják, hogy Európa jó helyzetben legyen az elkövetkező évek nagy kihívásokkal teli időszakában.

Közölte: biztos abban, hogy Ursula von der Leyen a július közepén esedékes szavazáson bizalmat kap az Európai Parlamentben.

A jóváhagyott stratégiai menetrenddel kapcsolatban azt mondta, a szöveg „lehetett volna ambiciózusabb is”. Ez egy jó dokumentum, de javítható – közölte. Németország többet szeretett volna elérni a versenyképesség, az európai tőkepiac fejlődése, a klímaproblémák és az ipar modernizációja terén – tette hozzá a német kancellár.

Giorgia Meloni olasz miniszterelnök az X-en közzétett üzenetében azt írta, az Európai Néppárt (EPP), a szocialisták és a liberálisok által kidolgozott, az uniós csúcsvezetők személyéről szóló megállapodás „módszerében és tartalmában is hibás”.

Közölte: úgy döntött, hogy ezt a megállapodást nem támogatja az európaiak iránti tiszteletből és az európai parlamenti választások során kapott jelzések miatt. „Továbbra is azon dolgozom, hogy Olaszország végre visszaszerezze azt a súlyt, amelyet megérdemel Európában” – tette hozzá üzenetében az olasz miniszterelnök. (MTI)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A TORDAI CÉG alkalmaz MÉSÁROST. Tel. 0744-644-026. (-I)

A SECURITECH ROM PROD ROMÁN-AMERIKAI FÉM-MEGMUNKÁLÓ ÉS BIZTONSÁGI ZÁRAKAT GYÁRTÓ CÉG előnyös feltételek mellett alkalmaz ESZTERGÁLYOST és MARÓST CNC- és klasszikus gépekre, valamint SZERELŐLAKATOST. A tapasztalat hiánya esetén a betanítást vállaljuk. Érdeklődni a 0722-649-213-as telefonszámon. Az önéletrajzokat a cég székhelyén várjuk: Marosvásárhely, Bodoni utca 66A szám. (sz.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ELVESZETT

ELVESZETT egy kulcsosomó. Tel. 0745-196-236. (23381-I)

MINDENFÉLE

ELADÓ 250 m kemény tűzifa. Tel. 0759-678-112. (23391-I)

TETŐJAVÍTÁS, kültéri, beltéri festés, személtelordás, bármilyen javítások, kedvezmény 12%. Tel. 0759-645-413. (23378)

VÁLLALUNK ácsmunkát, tetőfedést Lindab lemezzel, cseréppel, bármilyen tetőjavítást és bármilyen szigetelést. Tel. 0749-798-244. (23315-I)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőkészítést, külső-belső szigetelést, meszelést, javítást, hidroizolációt kartonból, garázstető-készítést, vasmunkát stb. Tel. 0747-508-707, Mihály. (23157-I)

Fájó szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

LOKODI ROZÁLIA
(szül. Szántófi)

2024. június 27-én, életének 92. évében visszaadta lelkét Teremtőjének.

Szerettünkét 2024. június 29-én 13 órakor helyezük örök nyugalomra a nyáradremetei ravatalozóból.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes.

A gyászoló család. (-I)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Amy Harmon Az ismeretlen kedves

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Orvos-Tóth Noémi Szabad akarat

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

Gamma
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatér

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

Hitelet

VASÁRNAP 17:30-TÓL

Balázs Attilával

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó - információ - 0766-121-234
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110
- Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Prefektúra - 0265/266-801
- DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
- vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800 - 08008-208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.

Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.